

Raadsinformatiebrief

Aan: de gemeenteraad

Datum: 16 juni 2025

Portefeuillehouder: Wethouder Vijselaar

Naam behandelend ambtenaar: Gilbert Okx

Organisatieonderdeel: Financiën, Inkoop en Juridische Zaken

Registratienummer: 1132178

Ter inzage:

Bijlage(n): Herziene meicirculaire 2025

Onderwerp: Uitkomsten meicirculaire gemeentefonds 2025

Geachte raad,

Aanleiding

De 342 gemeenten ontvangen meerdere keren per jaar een circulaire van het Rijk waarin de ontwikkeling van de algemene uitkering is weergegeven. De algemene uitkering is de belangrijkste inkomstenbron voor gemeenten. Nu wordt ingegaan op de meicirculaire 2025 die op 28 mei 2025 is uitgebracht en die vervolgens op 13 juni 2025 is herzien vanwege correcties. Na Prinsjesdag in 2025 volgt de volgende circulaire.

Kernboodschap

De meicirculaire 2025 biedt financiële verlichting voor de jaren 2025 tot en met 2027, maar kabinetsval vergroot onzekerheid voor gemeenten

- Voor de jaren 2025, 2026 en 2027 is sprake van verbetering van de begrotingsresultaten.
- Er zijn extra eenmalige middelen beschikbaar om de financiële ondersteuning voor alleenverdieners te verbeteren en het opvangen van het doorschuiven van het invoeren van inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage van 2026 naar 2027.
- De kabinetsval zorgt voor vertraging in het maken van afspraken over taken, middelen en bevoegdheden.

Effecten op de begrotingsresultaten 2025 - 2029

In onderstaande tabel is opgenomen de effecten van de meicirculaire 2025 op de begrotingsresultaten 2025.

Effecten op de begrotingsresultaten 2025 – 2029 (bedragen x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028	2029
A. Bij: Hogere opbrengst algemene uitkering	1.570	6.120	5.470	2.780	3.090
B. Af: Voorjaarsnota Rijk al opgenomen in de Kadernota 2026	0	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
C. Af: Reservering voor volume, loon- en prijsontwikkeling 2026	0	-3.480	-3.480	-3.480	-3.480
D. Af: Extra inzet voor alleenverdienersproblematiek	-40	0	0	0	0
E. Bij: Invoeren eigen bijdragen jeugdzorg	0	0	0	420	420
F. Bij: Sturen op trajectduur jeugdzorg	0	0	0	110	110
G. Af: Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	0	-420	0	0	0
H. Verbetering begrotingsresultaat	1.530	720	490		
I. Afname begrotingsresultaat				-1.670	-1.360

- A. Zie hiervoor de toelichting “Uitkomsten van de meicirculaire 2025 ten opzichte van de decembercirculaire 2024” in deze Raadsinformatiebrief.
- B. Dit is opgenomen in de Kadernota 2026 bij het onderdeel “Nieuwe startpositie begroting 2026 – 2029”.
- C. Indicatie van de effecten van de loon – en prijsontwikkeling 2026.
- D. Zie hiervoor de toelichting “Uitkomsten van de meicirculaire 2025 ten opzichte van de decembercirculaire 2024” in deze Raadsinformatiebrief.
- E. Idem.
- F. Idem.
- G. Idem.
- H. Betreft verbetering van de begrotingsresultaten voor de jaren 2025, 2026 en 2027.
- I. Betreft afname van het begrotingsresultaat voor 2028 en 2029.

Uitkomsten van de meicirculaire 2025 ten opzichte van de decembercirculaire 2024

In onderstaande tabel is opgenomen de omvang van de verwachte opbrengst van de algemene uitkering voor de jaren 2025 tot en met 2029. Vervolgens zijn de ontwikkelingen vermeld naar algemene mutaties en taakmutaties. Algemene mutaties hebben gevolgen voor de financiële ruimte van de gemeente. Taakmutaties daarentegen hebben gevolgen voor de uitvoering van gemeentelijke taken en de daarbij behorende kosten en opbrengsten.

Ontwikkeling algemene uitkering voor de jaren 2025 – 2029 (bedragen x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028	2029
A. Stand meicirculaire 2025	82.880	84.330	84.940	83.710	85.390
B. Stand decembercirculaire 2024	81.310	78.210	79.470	80.930	82.300
C. Verschil (+ = hogere opbrengst en - = lagere opbrengst)	1.570	6.120	5.470	2.780	3.090
Verklaring van de verschillen					
Algemene mutaties					
1. Aanpassen van volume- en prijzontwikkelingen	1.130	3.480	3.340	2.750	3.010
2. Damping terugval gemeentefonds 2026	0	680	720	710	710
3. Hervormingsagenda jeugd	0	1.120	990	-570	-520
4. Tekorten jeugd voor rekening Rijk	720	720	720	720	720
5. Invoeren en uitvoeren Omgevingswet	220	0	0	0	0
6. Afrekening 2024 BTW- compensatiefonds	-240	0	0	0	0
7. Bijstellen stelpost voordeel BTW- compensatiefonds	-300	-300	-300	-300	-300
Taakmutaties					
8. Extra inzet voor alleenverdienersproblematiek	40	0	0	0	0
9. Invoeren eigen bijdragen jeugdzorg	0	0	0	-420	-420
10. Sturen op trajectduur jeugdzorg	0	0	0	-110	-110
11. Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	0	420	0	0	0
Totaal	1.570	6.120	5.470	2.780	3.090

1. *Aanpassen van volume- en prijsontwikkelingen*

De opbrengst van de algemene uitkering wordt bepaald aan de maatstaven zoals huishoudens met een laag inkomen, inwoners, jongeren, bijstandsuitkeringen en dergelijke. Deze maatstaven worden zowel op landelijk als lokaal niveau aangepast om een eerlijke verdeling van de middelen te waarborgen. Daarnaast compenseert het Rijk de gemeenten voor prijsontwikkelingen volgens de prijs bruto binnenlands product (pbbp). Deze ontwikkelingen zorgen voor een stijging van de rijksbijdragen van 1.130.000 euro in 2025 oplopend naar 3.010.000 euro in 2029.

2. *Demping terugval gemeentefonds 2026*

De gemeenten ontvangen een algemene compensatie om het ravijnjaar 2026 op te vangen van 400 miljoen euro in 2026 oplopend naar 424 miljoen euro in 2029. Hiervan komt in 2026 680.000 euro ten gunste van de gemeente De Ronde Venen en dit loopt op naar 710.000 euro in 2029.

3. *Hervormingsagenda jeugd*

De Hervormingsagenda jeugd zorgt voor tijdelijke hogere opbrengsten van 1.120.000 euro in 2026 en 990.000 euro in 2027. Vanaf 2028 gaat het Rijk uit van extra besparing waardoor de opbrengst daalt met 570.000 euro in 2028 aflopend naar 520.000 euro in 2029.

4. *Tekorten jeugd voor rekening Rijk*

De Commissie van Ark heeft in haar [rapport 'Groeipijn'](#) berekend dat het tekort op de Jeugdzorg oploopt tot 828 miljoen euro in 2024. In de voorjaarsnota kondigde het Rijk aan de komende jaren de helft van dit bedrag voor zijn rekening te nemen. Gevolg is dat er met ingang van 2025 414 miljoen euro aan het gemeentefonds wordt toegevoegd. Hiervan komt vanaf 2025 structureel 720.000 euro ten gunste van de gemeente De Ronde Venen.

5. *Invoeren en uitvoeren Omgevingswet*

In 2025 ontvangen de gemeenten 80,7 miljoen euro voor de uitvoeringskosten van de Omgevingswet. Met deze middelen kunnen de gemeenten ervoor zorgen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Hiervoor ontvangt de gemeente De Ronde Venen een compensatie van 220.000 euro. Aangezien in de begroting 2025 al rekening is gehouden met incidentele en structurele uitvoeringskosten van de Omgevingswet komt de compensatie ten gunste van het begrotingsresultaat 2025.

6. *Afrekening 2024 BTW-compensatiefonds*

Gemeenten kunnen de BTW die ze betalen declareren bij het BTW-compensatiefonds. Dit fonds kent een plafond. Wordt er meer gedeclareerd dan in het fonds beschikbaar is, dan wordt het resterende deel betaald uit het gemeentefonds. Wordt er minder gedeclareerd, dan vloeit het overblijvende deel terug naar het gemeentefonds. In 2025 is een landelijke verlaging over 2024 van 241 miljoen doorgevoerd. Hiervan heeft 240.000 euro betrekking op de gemeente De Ronde Venen.

7. *Bijstellen stelpost voordeel BTW-compensatiefonds*

Voor de jaren 2025 en verder heeft de gemeente De Ronde Venen in haar begroting rekening gehouden met rijksbijdragen die voortkomen uit voordelen op het BTW-compensatiefonds. Door de lagere afrekening over 2024, zoals eerder vermeld, wordt de raming vanaf 2025 structureel aangepast met 300.000 euro van 900.000 euro naar 600.000 euro. Deze aanpassing past binnen de financiële richtlijnen en eisen die het Rijk en de provincie Utrecht stelt.

In de nog uit te brengen septembercircular 2025 wordt duidelijk de omvang van het voorschot 2025 op het voordeel op het BTW-compensatiefonds.

8. *Extra inzet voor alleenverdienersproblematiek*

De gemeenten ontvangen in 2025 eenmalig 25,4 miljoen euro om de financiële ondersteuning voor alleenverdieners te verbeteren en hun kosten beter te dekken. Hiervan komt 40.000 euro ten gunste van de gemeente De Ronde Venen. Deze bijdrage wordt toegevoegd aan het bestaande budget voor bijzondere bijstand, waardoor het totale budget uitkomt op 344.000 euro.

9. *Invoeren eigen bijdragen jeugdzorg*

Het Rijk heeft het voornemen op vanaf 1 januari 2028 een eigen bijdrage in te voeren voor jeugdzorg. Hierdoor daalt de opbrengst algemene uitkering voor de gemeente De Ronde Venen vanaf 2028 structureel met 420.000 euro. Hiervoor in de plaats komt dan de ontvangsten van de eigen bijdragen met dezelfde omvang. Hierdoor heeft deze maatregel geen effect op de begrotingsresultaten.

10. *Sturen op trajectduur jeugdzorg*

Het Rijk wil samen met gemeenten en de zorgsector afspraken maken over het sturen op de duur van zorgtrajecten. Dit betekent dat ze willen regelen hoe lang jongeren jeugdzorg ontvangen.

De gevolgen van deze maatregel zijn:

- Daling van de algemene uitkering: Vanaf 2028 zal de algemene uitkering voor de gemeente De Ronde Venen structureel dalen met 110.000 euro.
- Lagere kosten voor jeugdzorg: Door de afspraken over de duur van zorgtrajecten zullen de kosten voor jeugdzorg ook dalen.

Omdat de daling van de algemene uitkering wordt gecompenseerd door de lagere kosten voor jeugdzorg, heeft deze maatregel geen effect op de begrotingsresultaten van de gemeente.

11. *Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo*

In de Voorjaarsnota 2023 van het Rijk is besloten dat het vaste abonnementstarief in de Wet Maatschappelijke ondersteuning vanaf 1 januari 2026 wordt vervangen door een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage. De invoering hiervan is verschoven naar 1 januari 2027 en daardoor vindt een landelijke verrekening plaats met de gemeenten van 225 miljoen euro. Hiervan heeft 420.000 euro betrekking op de gemeente De Ronde Venen.

In de begroting van de gemeente De Ronde Venen is vanaf 2026 rekening gehouden met de voorgenomen maatregel. Hierdoor wordt de hogere rijksbijdrage gebruikt om de lagere eigen bijdragen te compenseren. Hierdoor heeft deze maatregel geen effect op de begrotingsresultaten.

Overige ontwikkelingen

- Terugdringen specifieke uitkeringen

In de meicirculaire 2025 zijn er geen specifieke uitkeringen overgeheveld naar de algemene uitkering. De verwachting is dat een beperkt aantal specifieke uitkeringen overgezet kan worden naar de algemene uitkering. Hierover volgt nadere informatie in nog uit te brengen circulaires.

- Inflatieverwachting voor 2026

In de meicirculaire 2025 is een schatting opgenomen voor de inflatie in 2026. Deze inflatie wordt geschat op 2,8 procent. Dit percentage heeft verschillende toepassingen:

- Kosten van lonen en prijzen: De inflatie van 2,8 procent wordt gebruikt om de stijging van de kosten voor lonen en prijzen te berekenen en te compenseren.
- Lokale belastingen en heffingen: Ditzelfde inflatiepercentage wordt ook toegepast op de lokale belastingen en heffingen.

- Houdbaarheid Wmo-uitgaven

De komende jaren neemt de vergrijzing toe. Dit betekent dat de zorgkosten van gemeenten voor de uitvoering van de Wmo stijgen. Afgesproken is dat (een nader te bepalen deel van) de Wmo in de toekomst niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Hierdoor ligt het risico van een grote kostenstijging niet meer exclusief bij de gemeenten; dit naar analogie van de financiering van de bijstand. Bij de uitwerking van de financieringsvarianten worden de inzichten benut van de ontwikkeling van financieringsvarianten voor jeugd. In nog te verschijnen circulaires wordt nader ingegaan op de gewijzigde financieringsstructuur van de Wmo.

Vervolg

De uitkomsten van de meicirculaire 2025 worden opgenomen in een aangepast raadvorstel Eerste bestuursrapportage 2025 en in het nog uit te brengen raadsvoorstel voor de Kadernota 2026.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente De Ronde Venen

Marco Vonk
secretaris

Maarten Divendal
burgemeester